

Уманський національний університет садівництва
Факультет плодовоовочівництва, екології та захисту рослин
Кафедра екології та безпеки життєдіяльності

Назва курсу	Екологічне інспектування, стандартизація та сертифікація
Викладачі	Василенко Ольга Володимирівна, кандидат с.-г. наук, доцент
Профайл викладачів	https://ecology.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobitniki/vasilenko-olga-volodimirivna.html
Контактний тел.	(04744) 3-44-01
E-mail:	Vsolga05@gmail.com
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/
Консультації	Понеділок з 15 до 16 години в 70 аудиторії

1. Анотація до курсу

«Екологічне інспектування, стандартизація та сертифікація» як наукова і навчальна дисципліна дозволяє отримати студентам базові знання і навички, що дозволить їм в наступному працювати державними інспекторами Мінекобезпеки України, а також надає теоретичні і практичні знання студентам з питань екологічної стандартизації і сертифікації, правил і методик стандартизації і нормування антропогенного навантаження на природне середовище.

2. Мета та цілі курсу

Мета курсу (інтегральна компетентність) – здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Цілі курсу (загальні компетентності):

– здатність генерувати нові ідеї (креативність).

3. Формат курсу

В рамках вивчення дисципліни «Екологічне інспектування, стандартизація та сертифікація» передбачено проведення: лекцій (за структурою заплановані лекції можливо поділити на вступні, тематичні, заключні, оглядові, установчі), практичні заняття (на практичних заняттях планується засвоєння теоретичного матеріалу), самостійна робота студентів буде проводитися з використанням різноманітних дидактичних методів навчання.

4. Результати навчання

– знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проектів в умовах суперечливих вимог;

– уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля;

– критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття з різних предметних галузей для вирішення теоретичних задач і проблем екології.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	лекції	практичні	самостійна робота
К-сть годин	12	10	98

6. Ознаки курсу

Рік викладання	семестр	Спеціальність	Курс, (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
2020	I	101 «Екологія»	2	н

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Специфічні вимоги, які студент повинен врахувати відсутні.

8. Політика курсу

Викладач та всі здобувачі, що вивчають цей курс, зобов'язуються дотримуватись таких положень, як [Кодекс академічної доброчесності Уманського НУС](#), [Положення про організацію освітнього процесу в Уманському НУС](#) та розуміють, що за їх порушення несуть особисту відповідальність.

9. Схема курсу

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) / Формат	Матеріали	Література / ресурси в інтернеті	Завдання, год
Тиж. 1. 2 акад. год	Основні завдання та принципи екологічної інспекції Поняття про екологічну інспекцію Основні завдання екологічної інспекції.	Лекція	Презентація	1, 4, 17	Послухати лекцію, 2 год
Тиж. 2. 2 акад. год	Форми, види та правовий інститут екологічної інспекції Державна екологічна інспекція Громадська екологічна інспекція	Лекція	Презентація	1, 4, 10, 14, 17	Послухати лекцію, 2 год
Тиж. 3. 2 акад. год	Діловодство у справах про адміністративне правопорушення	Практичне заняття	Опорний конспект лекцій, методичні вказівки	2, 3, 10, 16, 14, 17	Опитування по питаннях практичного заняття у вигляді

					бліцопитування; вирішення тестових завдань по темі; групове обговорення питань заняття
Тиж. 4. 2 акад. год	Органи, що здійснюють екологічне інспектування Департамент охорони навколишнього природного середовища Державна екологічна інспекція	Лекція	Презентація	1, 4, 17	Послухати лекцію, 2 год
Тиж. 5. 2 акад. год	Адміністративні правопорушення в галузі охорони природи та використання природних ресурсів	Практичне заняття	Опорний конспект лекцій, методичні вказівки	2, 3, 10, 16, 14, 17	Опитування по питаннях практичного заняття у вигляді бліцопитування; вирішення тестових завдань по темі; групове обговорення питань заняття
Тиж. 6. 2 акад. год	Основні поняття, терміни та визначення екологічної стандартизації. Основні поняття, терміни та визначення Органічний стандарт	Лекція	Презентація	6, 7, 8, 9	Послухати лекцію, 2 год
Тиж. 7. 2 акад. год	Оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення	Практичне заняття	Опорний конспект лекцій, методичні вказівки	6, 7, 8, 9	Опитування по питаннях практичного заняття у вигляді бліцопитування; вирішення тестових завдань по темі; групове обговорення питань заняття
Тиж. 8. 2 акад. год	Система стандартів в галузі природокористування та охорони навколишнього середовища. Стандарти з охорони атмосферного повітря Стандарти з використання та охорони вод	Лекція	Презентація	6, 7, 8, 9	Послухати лекцію, 2 год

	Стандарти з якості ґрунтів				
Тиж. 9. 2 акад. год	Стандарти з охорони водних та земельних ресурсів	Практичне заняття	Опорний конспект лекцій, методичні вказівки	6, 7, 8, 9	Опитування по питаннях практичного заняття у вигляді бліцопитування; вирішення тестових завдань по темі; групове обговорення питань заняття
Тиж. 10. 2 акад. год	Екологічна сертифікація промислових підприємств та продукції. Екологічна сертифікація продукції Екологічна сертифікація підприємств Екологічна сертифікація житла Екологічна сертифікація земельних ділянок	Лекція	Презентація	6, 7, 8, 9	Послухати лекцію, 2 год
Тиж. 11. 2 акад. год	Сертифікація органічної продукції	Практичне заняття	Опорний конспект лекцій, методичні вказівки	6, 7, 8, 9	Опитування по питаннях практичного заняття у вигляді бліцопитування; вирішення тестових завдань по темі; групове обговорення питань заняття

10. Система оцінювання та вимоги

Поточний контроль. Максимальна сума балів поточного контролю – 100.

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

1. Систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
2. Виконання індивідуальних завдань;
3. Виконання модульних завдань.

При контролі систематичності та активності роботи на практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на практичні заняття, правильність написання письмового модульного контролю на практичному занятті; результати бліц-опитування.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Модуль №1				Модуль №2				
ЗМ1		ЗМ2	ЗМ3	ПМК	ЗМ4		ЗМ5	ПМК
T1	T2	T1	T1		T1	T2	T1	
5	5	5	5	20	5	5	25	25
100								

Відповідь на питання оцінюється в 10-20 балів, якщо:

1) відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, вказаних вище (якщо він явно потрібний для вичерпного розкриття питання); або, якщо:

2) при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені значні помилки під час: а) використання цифрового матеріалу; б) посилання на конкретні історичні періоди та дати; в) визначення авторства і змісту в цілому правильно зазначених теоретичних концепцій, що спотворює логіку висновків під час відповіді на конкретне питання.

Відповідь на питання оцінюється в 0-10 балів, якщо:

1) відносно відповіді на найвищий бал не розкрито трьох чи більше пунктів, зазначених у вимогах до нього (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання);

2) одночасно присутні два чи більше типи недоліків, які окремо характеризують критерій оцінки питання в 5 балів;

3) висновки, зроблені під час відповіді, не відповідають правильним чи загально визнаним при відсутності доказів супроти нього аргументами, зазначеними у відповіді;

4) характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка захищає контрольну роботу, неправильно зрозуміла зміст питання чи не знає правильної відповіді і тому не відповіла на нього по суті, допустивши грубі помилки у змісті відповіді.

За використання недозволених джерел і підказок студент отримує 0 балів.

На модульний контроль виносяться 40 тестових питань.

За 1 вірно вирішене тестове питання студент отримує 0,5 балів.

Проводячи роботу з підготовки до виконання модульних завдань, студент самостійно здійснює систематизацію вивченого матеріалу, а також інших тем і питань для самостійного опрацювання, які включено до модуля.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		

64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Рекомендована література

Базова

1. Основні напрямки державної політики України в галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки. Затверджено Постановою ВР від 05.03.98 №188/98. ВР.-Д., ВАТ"УкрНТЕК", 1998. – 80 с.

2. Методичні рекомендації про порядок проведення інспекторських інспекторських перевірок з дотримання природокористувачами вимог законодавства з охорони навколишнього середовища. Мінприроди України, Київ, 1994. 32 с.

3. Методичні вказівки про порядок притягнення до адміністративної відповідальності порушників природоохоронного законодавства. Мінприроди України, Київ, 1994. 32 с.

4. Костров М. М., Сівак В. К., Солодкий В. Д. Державний екологічний контроль. Чернівці, Зелена Буковина, 2006. 386 с.

5. Тарасова В. В., Малиновский А. С., Рибак М. Ф. Екологічна стандартизація і нормування антропогенного навантаження на природне середовище: Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 276 с.

6. Минин Б. А., Гребенюк Г. Н. Социально-экологическая сертификация: Учебн.пособие. М.: Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2003. 144 с.

7. Клименко М.О., Скрипчук П.М. Метрологія, стандартизація і сертифікація в екології. К: Академія, 2006. 368 с.

8. Шаповал М.І. Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації. К: Європ. ун-т фінансів, інформсистем, менеджменту і бізнесу, 2000. 457с.

9. Койфман Ю.І. Міжнародні та європейські системи сертифікації і акредитації: Організація діяльності, норми та правила. Львів, 1995. 266 с.

Допоміжна

10. Закон України "Про охорону навколишнього середовища". К., 1999. 56 с.

11. Водний Кодекс України. К.: 2002. 22 с.

12. Водний Кодекс України. К.: Астроя, 1995. 60с.

13. Правила эксплуатации установок очистки газов. Минхиммаш СССР, 1984. 20 с.

14. Кодекс України про адміністративні порушення. Харків: Одиссей, 1998. 161 с.

15. Гардащук Т. В., Мовчан Я. І. Конвенція про біологічні різноманіття: громадська обізнаність та участь. К., Стилос, 1997. 154 с.

16. Збірник законодавчих актів України про охорону навколишнього природного середовища. в 11 т. Ч., Зелена Буковина, 1996–2005. 174 с.

17. Екологія і закон. Екологічне законодавство України. в 2-х т. К., Юрінком Інтер, 1997. 198 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Наказ «Про затвердження Порядку організації та проведення перевірок суб'єктів господарювання щодо дотримання вимог природоохоронного законодавства» – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0018-09#Text>

2. Сайт державної екологічної інспекції України - <https://www.dei.gov.ua/>

3. Система екологічної сертифікації та маркування згідно ISO 14024 – <https://www.ecolabel.org.ua/>

4. Сайт ТОВ «УКРСТАНДАРТСЕРТИФІКАЦІЯ» – <https://ukrstandart.net/ua/posluhy/dokumenty-dlia-vyrobnytstva/ekolohichna-sertyfikatsiia-i-markuvannia>